

Sygn. akt I UK 146/16

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania B. Z.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 lutego 2017 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 1 grudnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 1 grudnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację B. Z. od wyroku Sądu Okręgowego w N. z dnia 6 listopada 2014 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w N. z dnia 21 lutego 2013 r. w przedmiocie odmowy ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji co do niespełniania przez ubezpieczonego przesłanki prawa do renty w postaci niezdolności do pracy, uznając, że ustalenia te zostały poczynione w sposób nieuchybiający art. 233 § 1 k.p.c., w szczególności w zakresie oceny dowodów z opinii biegłych sądowych. Nie znalazł podstaw do ich zakwestionowania z punktu widzenia poziomu wiedzy biegłych, podstaw teoretycznych opinii, sposobu motywowania oraz stanowczości ocen, a także zgodności z zasadami logiki i

powszechnej wiedzy. Oceniał, że ubezpieczony jest zdolny do wykonywania prowadzonej działalności gospodarczej w formie zakładu gastronomicznego, tj. zawodu wykonywanego, uwzględniając, że wyuczonego zawodu mechanika obróbki skrawaniem nie wykonywał nigdy, gdyż po ukończeniu szkoły pracował jako kontroler jakości wyrobów w [...] Maszyn [...], a następnie zajmował się prowadzeniem własnego gospodarstwa rolnego. Działalność pozarolniczą natomiast prowadzi nieprzerwanie od 1991 r.

Skarga kasacyjna ubezpieczonego została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego, art. 57 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 1 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748) wskutek uznania, że pracę zarobkową w rozumieniu wskazanych przepisów stanowi prowadzona działalność gospodarcza, a nie nabyte kwalifikacje zawodowe, oraz na zarzucie naruszenia prawa procesowego, tj. art. 286 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c., polegającym na nieuwzględnieniu wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii [...] Uniwersytetu [...] na okoliczność ustalenia, że jest osobą niezdolną do pracy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, wymagające odpowiedzi na pytanie „czy przy ocenie zdolności do pracy dla celów rentowych należy brać pod uwagę fakt prowadzenia przez ubezpieczonego działalności gospodarczej, czy też należy uwzględnić nabyte przez ubezpieczonego kwalifikacje zawodowe”. W istocie chodziło o wyjaśnienie treści pojęcia „pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji” jako kwalifikacji formalnych (czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (czyli wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego). Skarżący podkreślił, że jego związek z prowadzoną działalnością gospodarczą sprowadza się jedynie do wykonywania uprawnień właścicielskich oraz wykonywania niezbędnych czynności formalnych, takich jak np. zawieranie niektórych umów lub rozliczanie podatków, ma charakter ściśle formalny i nie polega na faktycznym wykonywaniu pracy, więc nie można uznać, że działalność gospodarcza stanowi jego pracę albo określa poziom jego kwalifikacji w rozumieniu ustawy emerytalno-rentowej.

Jednocześnie stwierdził, że jego skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż zachodzą podstawy do uznania go za niezdolnego do pracy ze względu na orzeczenie o jego niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, a jego schorzenia nie pozwalają na podjęcie jakiegokolwiek zatrudnienia. Odniósł się do oceny opinii biegłego P. M. jako niewiarygodnej, mimo jej rzetelności i niezwyklej precyzji w analizie stanu jego zdrowia oraz rzetelnego wskazania prawdopodobnych przyczyn podjęcia błędnego orzeczenia przez Komisję Lekarską Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w przeciwieństwie do pozostałych opinii biegłych, których wnioski Sąd przyjął jako podstawę faktyczną rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący sformułował wniosek oparty na przyczynie kasacyjnej ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w związku z czym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się w znaczeniu jego rozstrzygnięcia dla rozwoju prawa lub jako precedensu dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zatem przybrać postać zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi art. 390 § 1 k.p.c., a więc odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do wątpliwości dotyczących rozumienia określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do analizowanej instytucji prawnej.

Powołanie się na przyczynę kasacyjną w postaci istotnego zagadnienia prawnego musi też korespondować ze sprawowaną przez Sąd Najwyższy ochroną obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99,

OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147, z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883), nie może więc sprowadzać się do wątpliwości dotyczących prawidłowości rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy ani do potrzeby wykładni i stosowania prawa w konkretnym stanie faktycznym (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2009 r., III UK 90/08, LEX nr 707909 i III UK 91/08, LEX nr 707910 oraz z dnia 8 września 2008 r., III UK 52/08 i III UK 55/08, niepubl.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania nie spełnia wskazanych wymagań. Przedstawione w nim zagadnienie nie istnieje jako zagadnienie prawne lub źródło rozbieżności w orzecznictwie, w związku z czym nie wymaga podjęcia przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 191/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 71). Co więcej, sposób ujęcia przyczyn wniesienia skargi obrazuje problem odnoszący się wyłącznie do ustaleń faktycznych i oceny dowodów, co – jak wynika z art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. – nie stanowi przedmiotu kontroli kasacyjnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).